

D3.1 Lexicon (vocabulary) to identify populism and Euroscepticism

Θεωρητικό, Πραγματολογικό και Μεθοδολογικό πλαίσιο και λεξικά/Word Lists για τη διερεύνηση της σχέσης Ευρωσκεπτικισμού με τον Λαϊκισμό.

Αφητηρία και ιστορία της Έρευνας

Το ερευνητικό πρόγραμμα «POPULISMUS: Λαϊκιστικός λόγος και δημοκρατία» διενεργήθηκε από τον Φεβρουάριο του 2014 μέχρι και τον Αύγουστο του 2015 στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Στη διάρκεια αυτού του προγράμματος η ερευνητική ομάδα του προγράμματος POPULISMUS επιχείρησε να μελετήσει τον οιονεί «φιλολαϊκιστικό» και τον «αντιλαϊκιστικό» λόγο, όπως αυτοί αρθρώνονται μέσα από τον έντυπο ελληνικό Τύπο. Θεωρητική και μεθοδολογική βάση αναφοράς σε αυτή την ερευνητική διαδικασία αποτέλεσε η ανάλυση λόγου και ειδικότερα η (ποιοτικού τύπου) διεπιστημονική προσέγγιση της λεγόμενης «Σχολής του Essex», η οποία προσεγγίζει τον λαϊκισμό πρωτίστως ως μορφή πολιτικού λόγου, ως ένα δίκτυο νοήματος δηλαδή που συγκροτεί πολιτικές ταυτότητες και εμπυχώνει πολιτικές πρακτικές (Laclau & Mouffe, 1985, Laclau, 2005a, 2005b· Howarth & Stavrakakis, 2000, Townshend, 2003, 2004). Στο πλαίσιο αυτό, η ερευνητική ομάδα του POPULISMUS επιχείρησε να αποτυπώσει και να χαρτογραφήσει τη διάκριση και τον ανταγωνισμό ανάμεσα σε λαϊκιστικά/φιλολαϊκιστικά και μη-λαϊκιστικά/αντιλαϊκιστικά προφίλ στο επίπεδο του δημοσιογραφικού λόγου στην Ελλάδα της κρίσης μέσα από ποιοτικές, ποσοτικές και λεξικομετρικές μεθόδους.

Στο πρόγραμμα DataPopEu, με παρόμοιο μεθοδολογικό τριγωνισμό θα προσπαθήσουμε να δούμε την εμφάνιση φανερού ή κρυφού ευρωσκεπτικιστικού λόγου στις δυο ομάδες των έντυπων μέσων αλλά και να διερευνήσουμε τους όρους εμφάνισης αυτού του λόγου με αφορμή το Brexit. Στη πρώτη φάση της διερεύνησης των λαϊκιστικών ή αντιλαϊκιστικών διαθέσεων των ελληνικών έντυπων μέσων είχε υλοποιηθεί αυτό που ονομάζεται Corpus/Data Driven (καθοδηγούμενη από το Σώμα Κειμένου) έρευνα όπου η υπόθεση που δομήθηκε και δοκιμάστηκε υπαγορεύτηκε από τα λεξικομετρικά δεδομένα που τέθηκαν στη διάθεση της Ερευνητικής Ομάδας του Populismus. Τώρα σε δεύτερη φάση θα υλοποιηθεί μια Data/Corpus Based (βασιζόμενη στο Σώμα Κειμένου) διερεύνηση. Σε αυτή την περίπτωση η ερευνητική μας υπόθεση θα αναπτυχθεί βήμα προς βήμα μέσα από την ανάλυση και παρατήρηση ορισμένων μοτίβων που θα μας οδηγήσει σε μια υπόθεση, η οποία με τη σειρά της θα δώσει βάση για μια γενίκευση των μοτίβων αυτών με την έννοια της θεωρίας. (Tognini-Bognelli, 2001: 17) Πρώτο βήμα η κατάρτιση των Word Lists και η θέση της έννοιας του Brexit σε αυτό το λεξικό.

Σχετικά με την λεξικομετρία

Η λεξικομετρική προσέγγιση θεωρείται καταρχήν συμβατή με την ανάλυση λόγου της Σχολής του Essex και ικανή να συνεισφέρει στην μεθοδολογική του ανάπτυξη, καθώς βασίζεται σε τρεις βασικές αρχές που συμμερίζεται και η (ποιοτικού μεθοδολογικού προσανατολισμού) ανάλυση λόγου:

(α) η έρευνα εστιάζει στον δεδομένο λόγο και όχι σε κάποιες υποθετικές προθέσεις του φορέα του, που αναζητούνται πίσω από το λόγο,

(β) το νόημα προσλαμβάνεται ως κάτι που σχηματίζεται από τις σχέσεις μεταξύ λεξικών στοιχείων εντός ενός συναρθρωμένου δικτύου, και

(γ) ο σχετικός και προσωρινός χαρακτήρας κάθε συνάρθρωσης του λόγου μπορεί να αναλυθεί μέσα από τη σύγκριση διαφορετικών σωμάτων κειμένου (corpora) (για μια πρώτη υβριδική συσχέτιση των δύο μεθοδολογικών προσεγγίσεων βλ. Glasze, 2007: 664· για την εφαρμογή αντίστοιχων μεθόδων στη μελέτη του λαϊκιστικού λόγου βλ. επίσης Caiani & della Porta, 2011, Rooduijn & Pauwels, 2011).

Παρά τις όποιες απόψεις για την κυριαρχία της εικόνας στη σύγχρονη ψηφιακή πραγματικότητα, το κείμενο διατηρεί την ηγεμονική του θέση στην κουλτούρα. Την πολιτισμική πρωτοκαθεδρία του κειμένου σχολιάζουν και οι Stéfan Sinclair και Geoffrey Rockwell, κάνοντας λόγο για «πανταχού παρόν κείμενο» (ubiquitous text) (2015: 275). Το πανταχού παρόν κείμενο, στην ψηφιακή του μορφή, με ό,τι αυτή συνεπάγεται για τον τρόπο δημιουργίας και επεξεργασίας του (Δημητρούλια, 2015: 40-2), αποτελεί σήμερα αντικείμενο ανάλυσης με την υποστήριξη εφαρμογών λογισμικού. Αυτή η τάση συμβάλει στη ραγδαία εξέλιξη των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΨΑΕ) που επηρεάζει όλο και περισσότερους ερευνητές διαφορετικών πεδίων των Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών. Τα λεξικομετρικά εργαλεία δεν απαιτούν καμία γνώση προγραμματισμού και κώδικα, αλλά μόνο απλή εξοικείωση με τη λειτουργία τους και αναλύουν Ηλεκτρονικά Σώματα Κειμένων (στο εξής ΗΣΚ) (Antconc, Voyant Tools, Sketch Engine tools,) ή και περιεχόμενο (Jstor Lab's Text Analyzer).

Το σημαντικότερο κομμάτι στη λεξικομετρία είναι η επιλογή και η συγκρότηση του ΗΣΚ, που καθορίζει τα αποτελέσματα. Είναι έργο και απόφαση του ερευνητή να ορίσει τα κείμενα με τα οποία θα εργαστεί, το ερευνητικό ερώτημα, τα εργαλεία και την ειδική χρήση τους που θα τον βοηθήσουν να απαντήσει στο ερώτημα αυτό.

Η συλλογή του υλικού για τα σώματα κειμένων (Data/Corpus)

Στη δική μας περίπτωση αντλούμε από τις έντυπες (και όχι επιγραμμικές) εκδόσεις των εφημερίδων και δημιουργούμε το ψηφιακό κείμενο που θα χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία Ηλεκτρονικών Σωμάτων Κειμένων (στο εξής ΗΣΚ) με εφαρμογές Οπτικής Αναγνώρισης Χαρακτήρων (Optical Character Recognition, OCR). Προηγείται η αποδελτιωτική διαδικασία των συγκεκριμένων κειμένων που μας ενδιαφέρουν και αφορούν στην διερεύνηση μας. Η αποδελτίωση γίνεται με συγκεκριμένη μέθοδο από εταιρεία παροχής παρόμοιων υπηρεσιών και περιλαμβάνει χειρωνακτική θεματοποίηση. Για τη θεματοποίηση αυτή η εταιρεία παρέλαβε έναν κατάλογο/λεξικό μονολεκτικών και πολυλεκτικών όρων.

Με βάση το σχεδιασμό της έρευνας από 1/1/20 αποδελτιώνονται τα άρθρα που αναφέρονται στις εκδοχές της ρίζας " Ευρωπ* " που αφορούν στην πολιτική έννοια της Ευρώπης και όχι στην ταξιδιωτική ή την αθλητική της και περιλαμβάνει και όρους που την υπονοούν π.χ. "ευρωκράτες" και "ευρωληγούρηδες" των Βρυξελλών. Αν στο αθλητικό

μέρος μιας από τις παρακάτω εφημερίδες αναφέρεται κάτι πολιτικό που ακουμπά την Ευρώπη αυτό θα αποδελτιώνεται και θα περιλαμβάνεται στα αποκόμματα του συνδρομητή.

Με αυτό τον τρόπο συγκροτούμε τις ακόλουθες θεματικές:

- Ευρωπαϊκή Ένωση (που θα περιλαμβάνει και τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, τους Ευρωπαίους ως μετωνυμία της ΕΕ, όλες τις αναφορές στη θεσμική πτυχή των ευρωπαϊκών οργάνων)
- ευρωπαϊκή πολιτειότητα ή ιθαγένεια - ευρωπαϊκή ταυτότητα (που θα περιλαμβάνει όλα όσα σχετίζονται με τη συγκρότηση ταυτότητας σε ευρωπαϊκό επίπεδο, την ιδιότητα του πολίτη, την ευρωπαϊκή μνήμη κ.λπ.)
- ευρωπαϊκές πολιτικές (vs εθνικές πολιτικές)
- ευρωπαϊκό σύνταγμα - ευρωπαϊκά δημοψηφίσματα
- ευρωπαϊκές εκλογές - ευρωεκλογές - εθνικές ευρωπαϊκές εκλογές
- ευρωπαϊκός τρόπος ζωής
- ευρωσκεπτικισμός - αντιευρωπαϊσμός

Καθώς πρόκειται για Corpus Based διερεύνηση και με βάση τα δεδομένα της ομάδας Populismus επιλέξαμε για να δομήσουμε ΗΣΚ περί της Ευρώπης και του Ευρωσκεπτικισμού τις εξής εφημερίδες: ΑΥΓΗ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ, ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ, ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ, ΤΑ ΝΕΑ, ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ, ΔΡΟΜΟΣ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ, ΚΑΡΦΙ, ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ, ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ, ΤΑ ΝΕΑ ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ, ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ, FREE SUNDAY, REALNEWS, ΑΥΓΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ, ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ, ΕΘΝΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ, ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ, ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ, ΠΑΡΟΝ, ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ.

Αφού δομηθεί το ΗΣΚ που θα προκύψει, θα επισημειωθεί για να αναλυθεί, ώστε να αναδυθούν και να εντοπιστούν τα ρηματικά μοτίβα που μας ενδιαφέρουν για να αποτελέσουν ασφαλή βάση για θεωρητικές διατυπώσεις. Ως επισημείωση ορίζεται η αυτόματη, ημιαυτόματη ή χειρωνακτική προσθήκη πληροφορίας σε ένα ΗΣΚ Μια σειρά από γλωσσικές επισημειώσεις είναι αυτοματοποιημένες, όπως, η λημματοποίηση (lemmatization). Για τη διενέργεια αυτών των επεξεργασιών χρησιμοποιούνται τα κατάλληλα εργαλεία που διατίθενται από το Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου-Ερευνητικό Κέντρο Αθηνά και η πλατφόρμα του Sketch Engine ενώ η ανάλυση του ΗΣΚ θα γίνει με τα εργαλεία Voyant. Λόγω μεγάλου όγκου δεδομένων εγκαταστάθηκε και λειτουργεί τοπική εκδοχή των εργαλείων αυτών.

-Corpus Driven Διερεύνηση σχετικά με τον Λαϊκισμό και τον Λαό

Στη διάρκεια του προγράμματος DataPopEU στοχεύουμε στη δημιουργία και ανάλυση ενός μεγάλου όγκου ΗΣΚ που θα περιλάβει αποκόμματα της σχετικής με την Ευρώπη αποδελτίωσης για να ελεγχθούν τα Corpus Driven μοτίβα περί Ευρώπης που είχαν

προκύψει στις έρευνες του Populismus. Σε εκείνη τη διερεύνηση είχαν επιλεγεί 928 άρθρα από 40 διαφορετικά έντυπα μέσα· επιλέχθηκαν κατά προτεραιότητα άρθρα γνώμης και συνεντεύξεις. Έγινε προσπάθεια να περιλαμβάνονται με αναλογική εκπροσώπηση όλες οι απόψεις που εντοπίστηκαν (ποιοτικά στρωματοποιημένη δειγματοληψία). Στη συνέχεια, τα 928 επιλεγμένα άρθρα κωδικοποιήθηκαν και κατηγοριοποιήθηκαν όσον αφορά στη σχέση τους με τον λαϊκιστικό λόγο, με βάση ποιοτικά κριτήρια τα οποία στηρίζονται στο θεωρητικό πλαίσιο του Προγράμματος POPULISMUS. Προέκυψαν, έτσι, οι εξής κατηγορίες:

- Άρθρα θετικά διακείμενα προς τον λαϊκιστικό λόγο.
- Άρθρα που τοποθετούνται ρητά ενάντια στον λαϊκισμό («αντιλαϊκιστικά» άρθρα).
- Άρθρα που αναφέρονται στον λαϊκισμό με ουδέτερο τρόπο (π.χ. μεταφορά δηλώσεων ή αναλύσεων τρίτων).
- Άρθρα που δεν αναφέρονται στον λαϊκισμό (αλλά σε άλλες θεματικές, όπως η δημοκρατία, η κρίση κ.ά.).

Με βάση την παραπάνω ποιοτική κωδικοποίηση, συγκροτήθηκαν από τα αντίστοιχα άρθρα σώματα (corpora) κειμένων, τα οποία υποβλήθηκαν σε λεξικομετρική ανάλυση, με στόχο να εντοπίσουμε τα βασικά χαρακτηριστικά του φιλολαϊκιστικού και του αντιλαϊκιστικού λόγου στον ελληνικό Τύπο. Τα αποτελέσματα επιβεβαιώνουν τη σαφή διάκριση δύο μπλοκ, ενός «φιλολαϊκιστικού» (Χωνί, Αυγή, Εφ. Των Συντακτών) και ενός «αντιλαϊκιστικού» (Καθημερινή, Τα Νέα, Ελ. Τύπος).

Βασικά σημεία ενδιαφέροντος τα πεδία:

-Λαϊκισμός/αντιλαϊκισμός και δημοκρατία

Τα άρθρα του φιλολαϊκιστικού μπλοκ καταγγέλλουν συστηματικά τις μετα-δημοκρατικές πρακτικές που κυριαρχούν στην Ευρώπη, την πολιτική επικυριαρχία των ελίτ και του χρηματοπιστωτικού συστήματος, την υποβάθμιση της λαϊκής βούλησης και ζητούν αντίστοιχα την αποκατάσταση της λαϊκής κυριαρχίας (πριν τις εκλογές της 25ης Ιανουαρίου 2015) ή το σεβασμό της λαϊκής εντολής (μετά τις εκλογές).

-Λαϊκισμός/αντιλαϊκισμός και εθνικισμός

Παραδοσιακά, οι αντιλαϊκιστικές απόψεις συνδέουν το λαϊκισμό με τον εθνικισμό· η ταύτιση αυτή κορυφώθηκε και εκφράστηκε με τη συστηματική επιστράτευση του όρου «εθνικολαϊκισμός» ή «εθνολαϊκισμός»

-Η Ευρώπη ως κομβικό σημείο

Η αναφορά στην «Ευρώπη» είναι εξίσου ισχυρή τόσο στον φιλολαϊκιστικό όσο και στον αντιλαϊκιστικό λόγο. Με την ποιοτική εξέταση των αποκομμάτων διαπιστώθηκε ότι στον φιλολαϊκιστικό λόγο, η αναφορά στην Ευρώπη είναι αμφίσημη, αφού φέρει ορισμένες φορές αρνητικό και κάποιες άλλες φορές θετικό πρόσημο που μπορεί να σημαίνει συγκαλυμμένο Ευρωσκεπτικισμό. Μπορούμε να ισχυριστούμε ότι σε μεγάλο μέρος εκείνων των δημοσιευμάτων η «Ευρώπη» αναφέρεται μάλλον αρνητικά, για να καταδειχθεί, για

παράδειγμα, το έλλειμμα δημοκρατίας των δομών και διαδικασιών της, ή στο πλαίσιο της κριτικής των μνημονίων, των δανειστών, του χρέους, της κρίσης κ.ο.κ., Επίσης, είχε διαπιστωθεί ότι πολλές φορές μία γενική θετική αναφορά στην Ευρώπη και τις αξίες της συνοδεύεται από την κριτική στους υφιστάμενους θεσμούς της, στην «υπαρκτή» Ευρώπη.

Στον αντίποδα, το σύνολο των αναφορών του αντιλαϊκιστικού μπλοκ στην Ευρώπη είναι θετικές. Η κεντρική θέση που κατέχει μάλιστα αυτή η αναφορά στη δομή του αντιλαϊκιστικού λόγου, μπορεί να υποστηρίξει την άποψη ότι η έννοια αυτή αποτελεί το κομβικό σημείο του αντιλαϊκιστικού λόγου, ένα σημαίνον δηλαδή που, λειτουργώντας ως το εσωτερικό επίκεντρο ενός λόγου, ως ένα αξονικό σημείο αναφοράς, τείνει να σταματά (έστω και προσωρινά) τη νοηματική ολίσθηση των υπόλοιπων στοιχείων, προσδίδοντάς τους μια σχετική σταθερότητα (Laclau & Mouffe, 1985). Παράλληλα, παρατηρούμε μία διαδικασία σταδιακής εκκένωσης της έννοιας αυτής από οποιοδήποτε συγκεκριμένο, προσδιορισμένο περιεχόμενο: η Ευρώπη γίνεται σταδιακά όλο και πιο αφηρημένη, αποσυνδέεται από τους συγκεκριμένους θεσμούς και διαδικασίες της υπαρκτής Ευρωπαϊκής Ένωσης, μετατρέπεται στο απόλυτο σύμβολο μίας προσδευτικής πορείας της χώρας προς τον εκσυγχρονισμό και το μέλλον, αναδεικνύεται ως η ουσία όλων αυτών που επέτυχε ως τώρα το ελληνικό έθνος και όλων αυτών που στοχεύει για το μέλλον. Η Ευρώπη καθίσταται σταδιακά όλο και περισσότερο ένα όνομα, ένα κενό σημαίνον που μπορεί να συνδεθεί και να δώσει νόημα στα πάντα, παρά μία συγκεκριμένη γεωγραφική ενότητα ή οικονομική και πολιτική ένωση ή και ένα σύνολο αξιών και ιδεωδών. Έτσι, διατηρεί την αίγλη της, ακόμα και όταν οι αξίες αυτές ριζικά ανανοηματοδοτούνται σε μια μετα-δημοκρατική κατεύθυνση.

Με βάση τα δεδομένα από τη λεξικομετρική ανάλυση των ΗΣΚ το Λεξικό/Worldlists με τις 20 συχνότερες λέξεις στα δύο υποσώματα έχει ως εξής:

a/a	Pro-populist corpus (first 20)	freq	Antipopulist corpus (first 20)	freq
1	Πολιτική	5,99	Πολιτική	5,19
2	Λαός	5,96	Ελλάδα	4,59
3	Ελλάδα	4,79	Ευρώπη/Ευρωπαϊκός	3,55
4	Κυβέρνηση	3,52	Κυβέρνηση	3,45
5	Κοινωνία/ικός	3,37	Χώρα	3,01
6	Ευρώπη/αϊκός	3,32	Κοινωνία/ικός	2,68
7	Δημοκρατία	2,21	Λαός	2,62
8	Συριζα	2,19	Λαϊκισμός	2,58
9	Κόμμα	1,86	Κόμμα	2,38

10	Χώρα	1,68	Οικονομία	2,10
11	Εκλογές	1,57	ΣΥΡΙΖΑ	1,92
12	Πολίτης	1,46	Εκλογές	1,84
13	Κρίση	1,36	Πολίτης	1,80
14	Κράτος	1,31	Κρίση	1,65
15	Κόσμος	1,01	Κράτος	1,43
16	Εξουσία	1,00	Ευρώ/Ευρωζώνη	1,23
17	Χρέος	0,95	Σύστημα	1,19
18	Αριστερά	0,91	Αριστερά	1,08
19	Λιτότητα	0,75	Συμφωνία	0,55
20	Σύστημα	0,72	ΠΑΣΟΚ	0,54

Με βάση τα δεδομένα αυτά καταρτίστηκαν Worldlists/Λεξικά με τις 50 λέξεις - κλειδιά των ΗΣΚ που θα ελεγχθούν στη διάρκεια του προγράμματος DataPopEU και τα οποία είναι:

a/a	Φιλο-λαϊκ(ιστικ)ός Τύπος	keyness	Αντιλαϊκ(ιστικ)ός Τύπος	keyness
1	Αριστερά	181239	Λαϊκισμός	319711
2	Podemos	155845	Δεξιά	110618
3	Λαός	124492	Δημουλιά	107419
4	Δημοκρατία	115868	Αριστερά	96784
5	ΚΚΕ	89891	Κοινωνία	68075
6	Ελίτ	87780	Λεπέν	67965
7	Κίνημα	84304	Ιδεολογία	63759
8	Κοινωνικός	81999	Κόμματα	60971
9	Εξουσία	78738	Ακραίο	52405
10	Sovereignty (κυριαρχία)	66491	Money (λεφτά)	44349
11	Politics (πολιτική)	56816	Taxes (φόροι)	43364

12	Linera	55694	Power (εξουσία)	43050
13	Λαϊκισμός	53370	Ακροδεξιά	41715
14	Πλατείες	53341	Ριζοσπαστική	41715
15	Ακραίο	52628	Μεταπολίτευση	41209
16	Morales	50745	Πελατειακός	40802
17	Τάξη	48864	Κρίση	40389
18	Θυσία	48193	Δημαγωγία	40215
19	Βολιβία	47355	Κόστος	38123
20	Σύνταγμα	46599	Κοσμοείδωλο	38117
21	(SIN) FEIN	45731	Χώρα	38106
22	Ριζοσπαστισμός	45522	Δυστυχώς	36889
23	Δικαιώματα	42690	Λαϊκότητα	36384
24	Μάζες	42363	Συνδικαλιστές	35395
25	Αμερική	42279	Ευρώ	34691
26	Δεξιά	42092	Σύστημα	33562
27	Σοσιαλιστικό	41290	Δραχμή	32898
28	Επανάσταση	41155	Μπαλτάς	32819
29	Νότος	40997	ΑΕΙ	32767
30	Λατινική	39988	Παθογένειες	31804
31	Ισπανία	39446	Πραγματικότητα	29825
32	Πλούτος	35096	Κράτος	29738
33	Αναδιανομή	34377	Κατάρρευση	28080
34	Λιτότητα	34172	Βενεζουέλα	27721
35	Ισότητα	33792	Μαδούρο	27520
36	Κόσμος	33661	Συνωμοσία	26373
37	Κρύο	32586	Ρητορική	26191

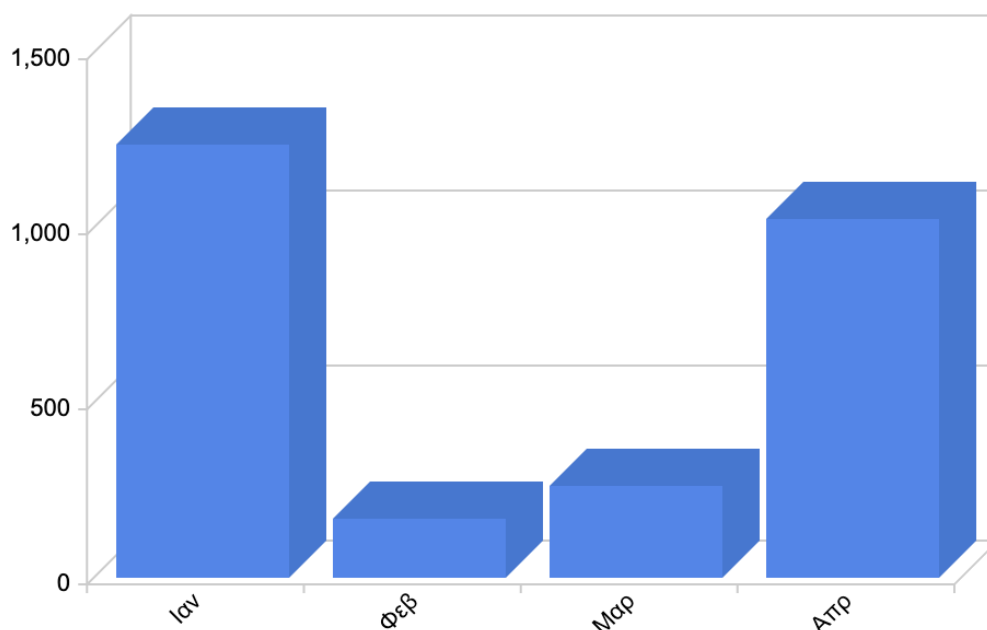
38	Οργανώνονται	31274	Οικονομία	26016
39	Αστή	31169	Λάκης	25989
40	ΕΑΜ	31165	Πορτοκάλογλου	25989
41	Ανισότητα	31160	Γκρίλο	25896
42	Χέγκελ	30918	Μεταρρυθμίσεις	25739
43	Πανό	30820	Πολίτες	24635
44	Εντολή	30447	Κρατισμός	24256
45	Δικαιοσύνη	30284	Παρακμή	23044
46	Συγκέντρωση	30123	Αυταρχισμός	22523
47	Πατρίδα	30019	Ελίτ	22448
48	Βιοπολιτική	29658	Δίλημμα	22421
49	Λακλάου	29658	Δανία	22416
50	Ζωή	29363	Εθνικισμός	22107

-Corpus based διερεύνηση του σημαίνοντος Ευρώπη (Ευρωπ*) στο corpus του πρώτου τετράμηνου του 2020

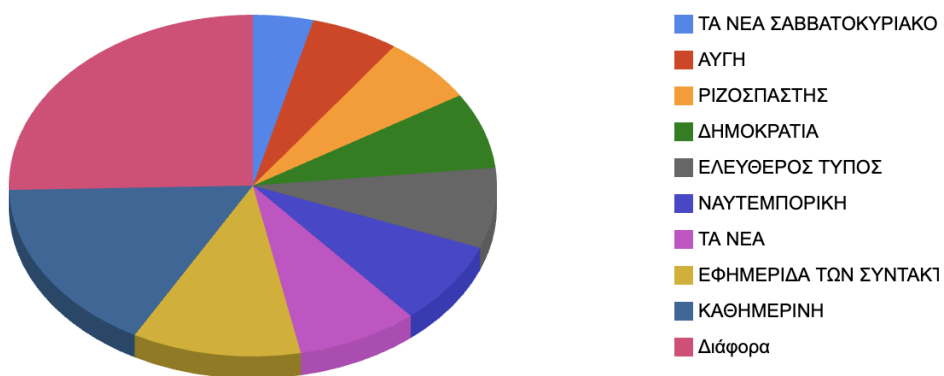
Στο πρώτο τετράμηνο του 2020 κατά τη διενέργεια της αποδελτίωσης με τη ρίζα Ευρωπ* έχουν απομονωθεί 2151 αποκόμματα που ψηφιοποιήθηκαν και έγιναν ΗΣΚ με 1,6 εκατομμύρια λέξεις. Ο μεγάλος αριθμός των αποκομμάτων κατά τον Ιανουάριο οφείλεται στα δημοσιεύματα σχετικά με την εφαρμογή του Brexit, ενώ η αντίστοιχη αύξηση των δημοσιευμάτων τον Απρίλιο αφορά στα δημοσιεύματα για τον τρόπο ενίσχυσης της πληγείσας ευρωπαϊκής οικονομίας από την πανδημία του Covid19.

Αποκόμματα ανά Θεμ. Ενότητα ανά Μήνα

Αποκόμματα ανά Μέσο Μαζικής Ενημέρωσης (top 10)

Για την ανάλυση του ΗΣΚ του πρώτου τετραμήνου δεν ακολουθήθηκε η μέθοδος της σταθμισμένης επιλογής, αλλά η συμπερίληψη του συνόλου των αποκομμάτων που υποβλήθηκε στα εργαλεία Voyant. Για να «καθαρίσει» το ΗΣΚ καταρτίστηκε ένα λεξικό 188 αποκλειόμενων όρων και χαρακτήρων (block word list) για να βελτιστοποιηθεί το ΗΣΚ.

Κατά την πρώτη ανάλυση του ΗΣΚ δημιουργήθηκε το παρακάτω cirrus word cloud και ένας πρώτος πίνακας όρων που ενδιαφέρουν την έρευνα μας κατά σειρά εμφάνισης στο συνολικό Corpus/ΗΣΚ τετραμήνου. Σε αυτό το πίνακα η λέξη Brexit με 818 εμφανίσεις βρίσκεται στην 42 θέση εμφάνισης, ενώ οι όροι ε.ε., Ελλάδα, ευρώ, χώρα, κυβέρνηση βρίσκονται στην πρώτη πεντάδα συχνότητων:

term	count	trend
1. ε.ε	4539	0.0026575984
2. Ελλάδα	3888	0.002276436
3. ευρώ	2765	0.0016189159
4. χώρα	2514	0.0014719547
5. κυβέρνηση	2351	0.0013765177
6. χώρες	2188	0.0012810807
7. ηπα	2180	0.0012763967
8. τουρκία	2014	0.0011792032
9. εε	1773	0.001038097
10. ευρωπαϊκή	1765	0.0010334129
11. πολιτική	1737	0.0010170188
12. συμφωνία	1732	0.0010140913
13. ευρώπη	1712	0.0010023812
14. λιβύη	1536	0.0008993327
15. ευρωπαϊκής	1464	0.0008571765
16. δις	1463	0.000856591
17. χώρας	1359	0.00079569867
18. τουρκίας	1335	0.0007816466
19. ερντογάν	1176	0.0006885516
20. πλαίσιο	1159	0.00067859807
21. μέτρα	1153	0.000675085
22. Ελλάδας	1128	0.00066044746
23. κρίση	1121	0.00065634894
24. εξωτερικών	1105	0.0006469809
25. περιοχή	1104	0.0006463954

26. υπουργός	1092	0.00063936936
27. πρωθυπουργός	1063	0.0006223898
28. οικονομία	1044	0.0006112652
29. πολιτικής	1037	0.0006071667
30. συριζα	1032	0.0006042392
31. μέλη	1023	0.00059896964
32. κοιμιών	1004	0.00058784505
33. κυβέρνησης	1001	0.0005860886
34. ελληνική	979	0.0005732075
35. χωρών	973	0.0005696945
36. κράτη	943	0.0005521294
37. 2019	907	0.00053105125
38. τραμπ	891	0.00052168325
39. ευρωπαϊκό	860	0.00050353265
40. επιτροπή	848	0.0004965066
41. εκατ	846	0.0004953356
42. brexit	818	0.0004789415
43. ευρωπαϊκού	801	0.00046898794
44. γερμανία	782	0.00045786338
45. Αθήνα	779	0.00045610688
46. απόφαση	772	0.00045200836
47. μητσοτάκη	755	0.00044205482
48. υγείας	748	0.0004379563
49. επιτροπής	744	0.0004356143
50. μητσοτάκης	737	0.00043151574
51. σχέδιο	734	0.00042975924

52. ευρώπης	733	0.00042917376
53. ιταλία	729	0.00042683174
54. επιχειρήσεις	720	0.0004215622
55. αγορά	692	0.00040516813
56. ανάπτυξη	680	0.0003981421
57. συμφωνίας	671	0.00039287255
58. σύνορα	662	0.00038760304
59. ανάπτυξης	656	0.00038409
60. ενωση	656	0.00038409
61. κρίσης	652	0.000381748
62. μεσόγειο	649	0.00037999148
63. στήριξη	649	0.00037999148
64. γαλλία	647	0.0003788205
65. στόχο	646	0.00037823498
66. κρατών	643	0.00037647848
67. ιράν	639	0.00037413646
68. διάσκεψη	638	0.00037355095
69. ρόλο	638	0.00037355095
70. ένωσης	632	0.00037003795
71. συνάντηση	631	0.00036945243
72. μείωση	630	0.00036886692
73. βρυξέλλες	621	0.0003635974
74. ζήτημα	620	0.0003630119
75. οικονομικών	618	0.00036184088
76. διαδικασία	609	0.00035657137
77. πρόεδρο	608	0.00035598586

78. εργασίας	605	0.00035422936
79. υπουργείο	601	0.00035188734
80. δυνάμεις	598	0.00035013084
81. οικονομίας	598	0.00035013084
82. βερολίνου	593	0.0003472033
83. μέρκελ	590	0.0003454468
84. συμβουλίου	585	0.00034251928
85. βρετανία	579	0.00033900628
86. ισραήλ	563	0.00032963822
87. εξελίξεις	557	0.0003261252
88. αγκυρα	544	0.00031851366
89. μελών	543	0.00031792815
90. λιβύης	538	0.00031500065
91. οικονομική	528	0.0003091456
92. αεπ	524	0.00030680362
93. σύστημα	521	0.00030504708
94. σχέσεις	520	0.0003044616
95. κίνα	518	0.00030329058
96. ενέργειας	514	0.00030094857
97. πολιτικές	514	0.00030094857
98. πρόβλημα	512	0.00029977757
99. συνεργασία	508	0.00029743556
100. λόγο	505	0.00029567906
101. πολίτες	500	0.00029275153
102. θέματα	497	0.00029099503
103. βερολίνο	483	0.000282798

104.	ελληνικής	483	0.000282798
105.	προέδρου	480	0.00028104146
106.	χαφτάρ	480	0.00028104146
107.	κοινή	472	0.00027635746
108.	ενίσχυση	471	0.00027577195
109.	ανατολική	468	0.00027401545
110.	κράτος	468	0.00027401545
111.	επιχειρήσεων	465	0.0002722589
112.	δικαιώματα	464	0.00027167343
113.	επενδύσεις	464	0.00027167343
114.	συμβούλιο	463	0.00027108792
115.	λύση	453	0.0002652329
116.	μέλλον	451	0.00026406188
117.	πρόσφυγες	446	0.00026113435
118.	διεθνή	444	0.00025996336
119.	ρωσία	443	0.00025937785
120.	διεθνούς	442	0.00025879237
121.	αποφάσεις	441	0.00025820686
122.	οηε	441	0.00025820686
123.	υπουργείου	440	0.00025762134
124.	κόσμο	438	0.00025645035
125.	πρωθυπουργού	438	0.00025645035
126.	νατο	437	0.00025586484
127.	κόστος	436	0.00025527933
128.	μέτρων	434	0.00025410834
129.	αερίου	433	0.00025352283

130.	μεγαλύτερη	429	0.0002511808
131.	ασφάλεια	424	0.0002482533
132.	χρόνο	424	0.0002482533
133.	πρόγραμμα	420	0.00024591127
134.	στόχος	419	0.0002453258
135.	πηγές	418	0.00024474028
136.	δυνατότητα	416	0.00024356927
137.	ηγέτες	415	0.00024298378
138.	τουρκική	414	0.00024239827
139.	βάρος	406	0.00023771424
140.	ευρωπαϊκές	405	0.00023712874
141.	εφαρμογή	405	0.00023712874
142.	αλλαγή	402	0.00023537224
143.	προστασία	402	0.00023537224
144.	προστασίας	401	0.00023478673
145.	προσφύγων	400	0.00023420123
146.	δημοκρατίας	394	0.00023068821
147.	δυνάμεων	393	0.0002301027
148.	ασφαλείας	392	0.0002295172
149.	ευρωπαϊκών	392	0.0002295172
150.	επενδύσεων	390	0.0002283462
151.	εθνικής	389	0.00022776068
152.	έργο	388	0.00022717519
153.	εταιρείες	388	0.00022717519
154.	πολιτών	387	0.00022658969
155.	κόμμα	386	0.00022600418

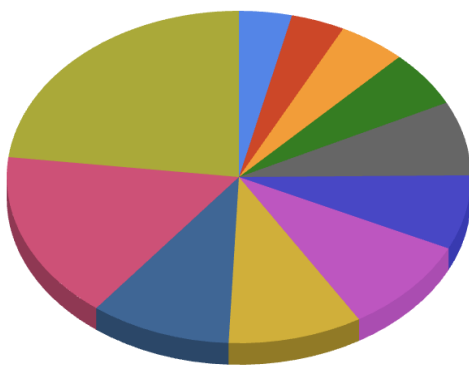
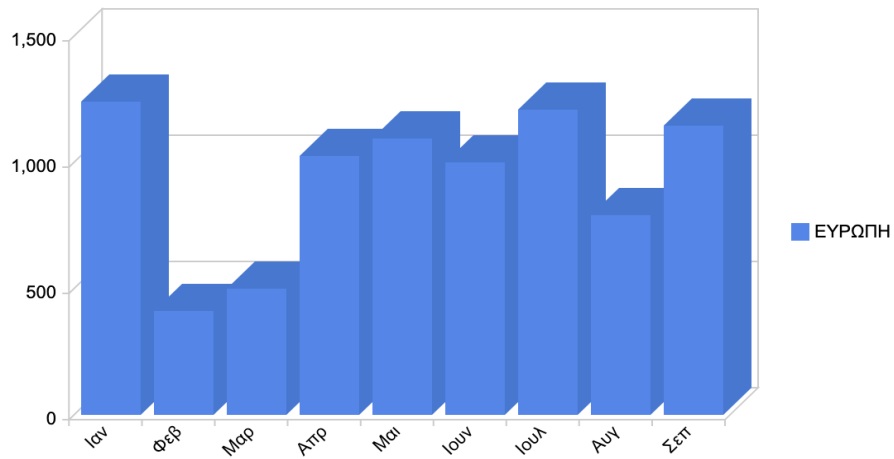

156.	στρατηγική	383	0.00022424768
157.	συνεργασίας	383	0.00022424768
158.	συνθήκες	383	0.00022424768
159.	δίκαιο	379	0.00022190566
160.	εξέλιξη	379	0.00022190566
161.	συνόρων	379	0.00022190566
162.	κανόνες	378	0.00022132015
163.	τζόνσον	378	0.00022132015
164.	διεθνές	376	0.00022014914
165.	πρωθυπουργό	376	0.00022014914
166.	eastmed	375	0.00021956365
167.	συμφέροντα	373	0.00021839264
168.	δηλώσεις	372	0.00021780714
169.	περιοχές	371	0.00021722163

Στη διάρκεια της έρευνας μας οι λέξεις αυτές θα ληματοποιηθούν ηλεκτρονικά σε οικογένειες εννοιών (ρίζες ονομάτων και κλίσεων) και θα επισημειωθούν αναλογα με τη σημασία τους (γεωγραφικοί όροι, πολιτικοί όροι κ.λπ.). Αυτό που δίνει προοπτική στην έρευνά μας είναι πως στο παραπάνω λεξικό η λέξη Brexit διαθέτει μόνο 818 εμφανίσεις στο σύνολο του 1,6 εκ. και όπως φαίνεται στην επόμενη εικόνα, η λέξη Brexit βρίσκεται αποκεντρωμένη από την ομάδα των πολιτικών όρων που εμφανίζονται στα κείμενα του πρώτου τετραμήνου.

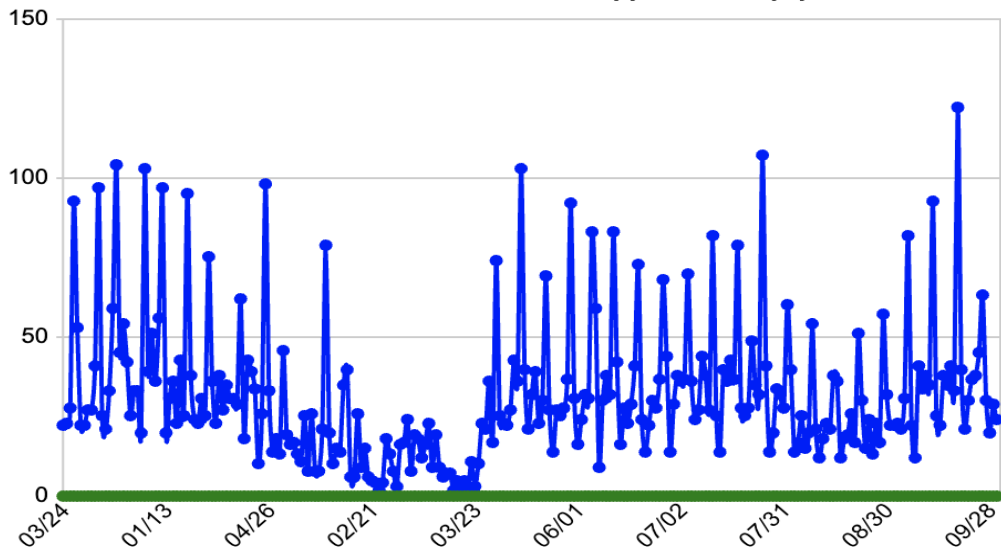

Αποκόμματα ανά Θεμ. Ενότητα ανά Μήνα

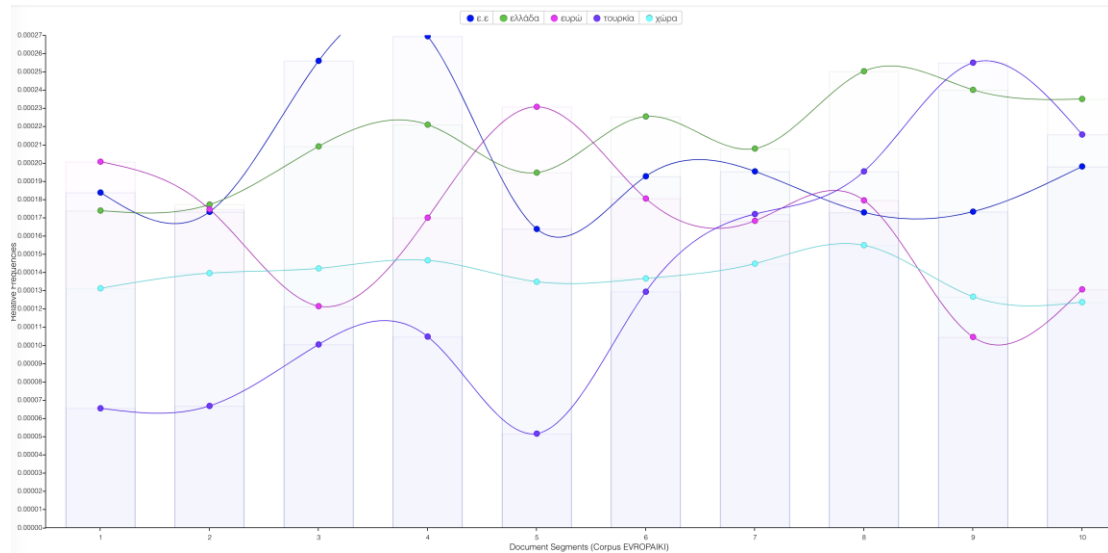

- ΤΑ ΝΕΑ ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ
- ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ
- ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ
- ΑΥΓΗ
- ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
- ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ
- ΤΑ ΝΕΑ
- ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ
- ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤ
- ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
- Διάφορα

Αποκόμματα ανά Ημέρα

Είναι πολύ ενδεικτική η μεγάλη άνοδος αναφορών της λέξης Τουρκία που είναι κεντροποιημένη σε σχέση με την Ευρωπαϊκή ένωση. Στην ποιοτική ανάγνωση των δημοσιευμάτων φαίνεται πως η Τουρκία χρησιμοποιείται ως ο ενδείκτης «άλλος» και θα έχει πολύ ενδιαφέρον να δούμε πως θα κυμανθεί η χρήση της στο επόμενο τρίμηνο του 2020 καθώς και αν θα σχετιστεί με την άνοδο της Ισλαμικής τρομοκρατίας σε χώρες όπως η Γαλλία.

Σε μια διερεύνηση σχετικότητας των υπό εξέταση brexit*, ελλ*, ευρω* (όχι ευρώ), Ευρώπη*, λαϊκ* λαό* τουρκ* όρων λαμβάνουμε την παρακάτω εικόνα που δείχνει μια παραλληλία μεταξύ των αναφορών στον λαϊκισμό, τον λαό και το brexit και μια σταθερή εμφάνιση των όρων γύρω από την Ευρώπη (αρχικά αποτυπωμένη χωριστά ή Ευρώπη και η ομάδα όρων Ευρώπ*/με τόνο, ως γεωγραφικός χώρος) και των αναφορών στη ομάδα θεσμικών όρων γύρω από την Ευρωπαϊκή Ένωση (αρχικά αποτυπωμένες χωριστά οι διαφορετικές αναφορές και στη συνέχεια ενοποιημένες οι αναφορές: εε, ε.ε. ευρω*/χωρίς τόνο):

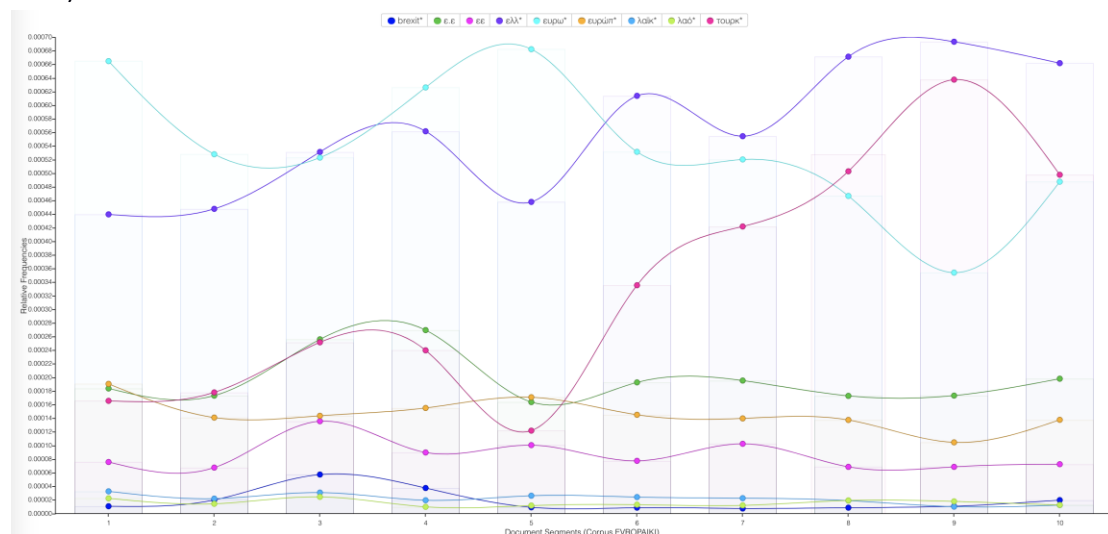

Figure 1 Οι αναφορές σε εε, ε.ε., ευρω*, ευρώπη, ευρώ* χωρισμένες μαζί με την αποτύπωση των όρων Ελλάδα, Τουρκία.

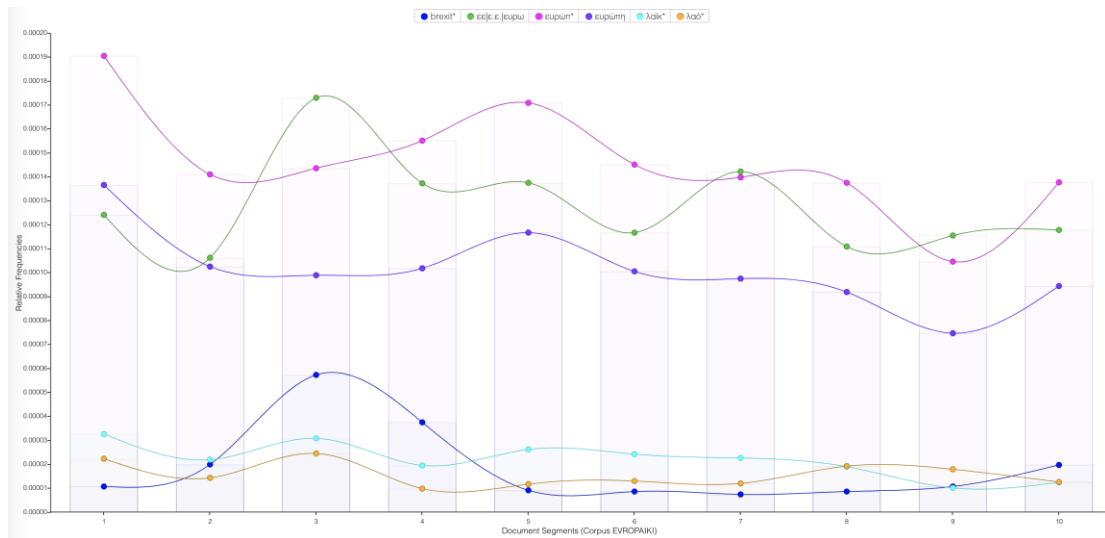

Figure 2 Αποτύπωση με ενοποιημένες τις θεσμικές αναφορές και χωριστές της γεωγραφικές, χωρίς επίσης τον όρο Ελλάδα και Τουρκία.

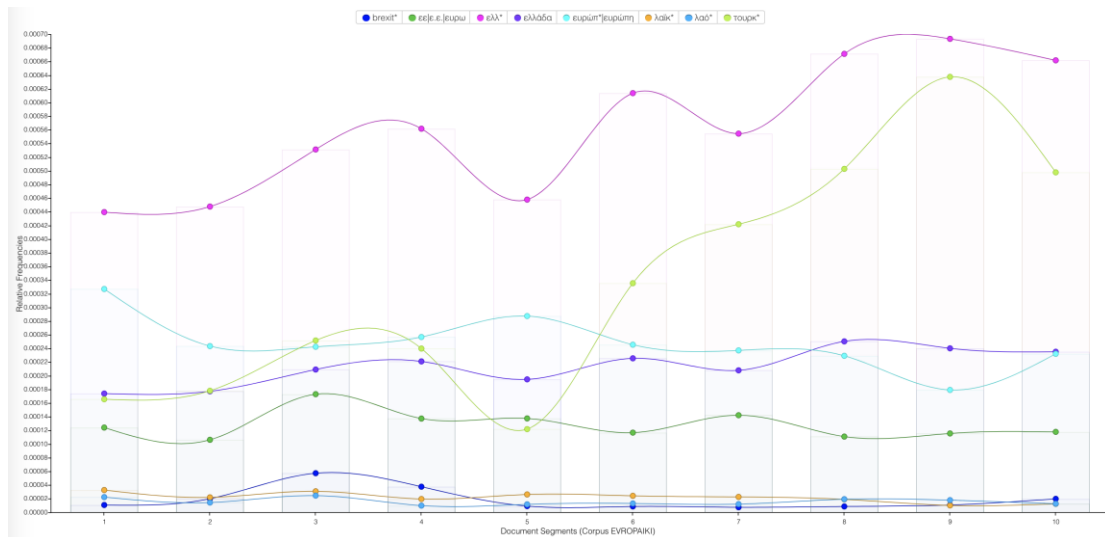

Figure 3 Αποτύπωση των ομάδων όρων σχετικά με τη θεσμική Ε.Ε., τη γεωγραφική την Ελλάδα, την και την ομάδα όρων ελλ* και την ομάδα όρων Τουρκ*.

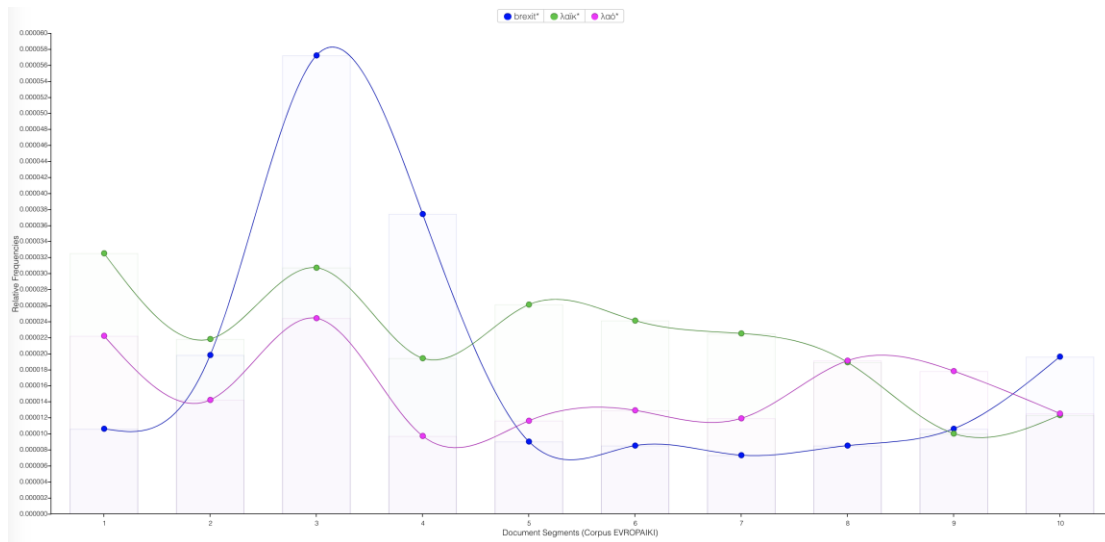

Figure 4 Αποτύπωση της πορείας εμφάνισης των όρων Brexit*, λαο*, λαϊκ*

Το Cirrus Word Cloud του εννεαμήνου και ο πίνακας εμφάνισης όρων με την σχετικότητα τους διαμορφώθηκαν ως εξής:

Term	Relative	Count
1. Ελλάδα	0.0021337718	14882
2. ε.ε.	0.0019592792	13665
3. ευρώ	0.0016601897	11579
4. χώρα	0.0013804566	9628

5. τουρκία	0.0013555086	9454
6. χώρες	0.0013291268	9270
7. κυβέρνηση	0.0012892673	8992
8. ευρωπαϊκή	0.0011473218	8002
9. δις	0.0010807937	7538
10. ευρώπη	0.0010142657	7074
11. ευρωπαϊκής	0.0009560537	6668
12. κρίση	0.0008819265	6151
13. εε	0.0008576954	5982
14. πολιτική	0.00085239037	5945
15. ηπα	0.00084048987	5862
16. τουρκίας	0.0007987665	5571
17. μέτρα	0.0007637819	5327
18. ερντογάν	0.0007556093	5270
19. συμφωνία	0.0007366832	5138
20. χώρας	0.00071847404	5011
21. οικονομία	0.0007103014	4954
22. πρόεδρος	0.00067302276	4694
23. πλαίσιο	0.00065165927	4545
24. πανδημίας	0.0006457807	4504
25. ελλάδας	0.0006262811	4368
26. ελληνική	0.0005997559	4183
27. μέλη	0.00058513123	4081
28. πανδημία	0.00057738874	4027
29. κράτη	0.0005748079	4009
30. εξωτερικών	0.0005746645	4008

31. κομισιόν	0.0005656316	3945
32. υπουργός	0.0005600398	3906
33. επιχειρήσεις	0.00053838955	3755
34. χωρών	0.00053609547	3739
35. μεσόγειο	0.0005220443	3641
36. κρίσης	0.00052003696	3627
37. πρωθυπουργός	0.00051544886	3595
38. ευρωπαϊκό	0.00051401503	3585
39. γερμανία	0.0005082799	3545
40. οικονομίας	0.00050770637	3541
41. ανάκαμψης	0.00050713285	3537
42. επιτροπή	0.00050584244	3528
43. ενωσης	0.0005054123	3525
44. υγείας	0.0004998205	3486
45. πολιτικής	0.0004955191	3456
46. ενωση	0.000490931	3424
47. συριζα	0.000490931	3424
48. κυβέρνησης	0.00048017752	3349
49. σχέδιο	0.00047343867	3302
50. ευρωπαϊκού	0.00047085786	3284
51. απόφαση	0.0004656962	3248
52. εργασίας	0.000450498	3142
53. ευρώπης	0.00043988792	3068
54. αθήνα	0.00042641026	2974
55. ταμείο	0.0004156568	2899
56. μέρκελ	0.00040576363	2830

57. ανατολική	0.00040404306	2818
58. λιβύη	0.00040318278	2812
59. αγορά	0.0004023225	2806
60. ιαλία	0.00040174898	2802
61. αύξηση	0.00039572705	2760
62. επιτροπής	0.00039128232	2729
63. γαλλία	0.00038984852	2719
64. μέτρων	0.0003856905	2690
65. στήριξη	0.00038526038	2687
66. εκατ	0.00038497362	2685
67. πρόταση	0.00038339643	2674
68. κρατών	0.00038052886	2654
69. οικονομικών	0.00037923842	2645
70. μητσοτάκης	0.0003789517	2643
71. οικονομική	0.0003789517	2643
72. μητσοτάκη	0.00037450693	2612
73. μείωση	0.0003710658	2588
74. πρόγραμμα	0.0003710658	2588
75. αεπ	0.00035988222	2510
76. αγκυρα	0.00035701462	2490
77. ανάπτυξη	0.000353	2462
78. κορονοϊού	0.00035056256	2445
79. αντιμετώπιση	0.00034640456	2416
80. συμβουλίου	0.00034282007	2391
81. επιχειρήσεων	0.0003392356	2366
82. ανάγκη	0.00032618808	2275

83. ελληνικής	0.00032590132	2273
84. ανάπτυξης	0.00031844559	2221
85. τουρκική	0.00031801546	2218
86. διάστημα	0.00031787207	2217
87. σύστημα	0.00031701179	2211
88. μαζί	0.0003162949	2206
89. μελών	0.00031529122	2199
90. εκτ	0.00030769213	2146
91. κράτος	0.00030138344	2102
92. νατο	0.00030124007	2101
93. ενίσχυση	0.00029908936	2086
94. τραμπ	0.0002975122	2075
95. πρόεδρο	0.00029593502	2064
96. πολίτες	0.000287619	2006
97. κορωνοϊού	0.00028403453	1981
98. διαδικασία	0.00028059343	1957
99. υπουργείο	0.00027356783	1908
100. αποτέλεσμα	0.00027299434	1904
101. συμβούλιο	0.0002718473	1896
102. αοζ	0.00027070026	1888
103. προσπάθεια	0.0002704135	1886
104. συμφωνίας	0.00026955322	1880
105. ύφεση	0.00026926646	1878
106. επικεφαλής	0.0002691231	1877
107. πρόβλημα	0.00026783266	1868
108. πολιτικές	0.0002662555	1857

109.	στάση	0.00026496509	1848
110.	σύνορα	0.0002648217	1847
111.	δικαιώματα	0.000262671	1832
112.	εταιρείες	0.00026252764	1831
113.	θέματα	0.00025951667	1810
114.	θέσεις	0.00025822624	1801
115.	συνεργασία	0.00025808287	1800
116.	κόσμο	0.0002577961	1798
117.	αποφάσεις	0.00025750935	1796
118.	ευρωπαϊκές	0.00025621895	1787
119.	μέλλον	0.00025607555	1786
120.	εξελίξεις	0.0002557888	1784
121.	κορυφής	0.0002549285	1778
122.	σημαντικό	0.0002544984	1775
123.	δυνάμεις	0.00025406823	1772
124.	κίνα	0.0002530646	1765
125.	βρυξέλλες	0.00025134403	1753
126.	στρατηγική	0.00025134403	1753
127.	συζήτηση	0.0002509139	1750
128.	δυνατότητα	0.00024718605	1724
129.	covid	0.00024589562	1715
130.	επενδύσεις	0.00024560886	1713
131.	δικαίου	0.00024288465	1694
132.	κυβερνήσεις	0.00024274127	1693
133.	δίκαιο	0.00024102072	1681
134.	παράδειγμα	0.0002404472	1677

135.	βερολίνο	0.00023944354	1670
136.	δάνεια	0.00023872666	1665
137.	δημιουργία	0.00023829652	1662
138.	προέδρου	0.00023757962	1657
139.	ευκαιρία	0.00023671934	1651
140.	νησιά	0.00023442527	1635
141.	πρωθυπουργού	0.00023385175	1631
142.	προστασία	0.00023356499	1629
143.	χρέους	0.00023342161	1628
144.	διεθνούς	0.00023227459	1620
145.	οικονομικής	0.0002314143	1614
146.	διεθνές	0.00023012389	1605
147.	ποσοστό	0.0002299805	1604
148.	αγορές	0.00022983713	1603
149.	στήριξης	0.00022983713	1603
150.	ταμείου	0.00022825996	1592
151.	κόστος	0.00022696954	1583
152.	λύση	0.00022668278	1581
153.	ηγέτες	0.00022582251	1575
154.	πηγές	0.00022510561	1570
155.	ενέργειας	0.00022496223	1569
156.	διάλογο	0.0002245321	1566
157.	πληροφορίες	0.0002245321	1566
158.	ευρωζώνης	0.00022352843	1559
159.	βάρος	0.00022238141	1551
160.	προστασίας	0.00022166451	1546

161.	προβλήματα	0.00022080423	1540
162.	ευρωπαϊκών	0.00022008734	1535
163.	σύνοδο	0.00021865354	1525
164.	γερμανίας	0.00021779326	1519
165.	εξέλιξη	0.0002162161	1508
166.	επενδύσεων	0.00021320513	1487
167.	εφαρμογή	0.00021306175	1486
168.	πολιτών	0.00021263161	1483
169.	δικαιωμάτων	0.00021234485	1481
170.	αγοράς	0.00021205809	1479
171.	ισπανία	0.00021134119	1474
172.	χρηματοδότηση	0.00021134119	1474
173.	διεθνή	0.00021005078	1465
174.	διαχείριση	0.00020947726	1461
175.	κράτους	0.00020947726	1461
176.	επιπτώσεις	0.00020703982	1444
177.	όρους	0.00020689644	1443
178.	χαρακτηριστικά	0.00020689644	1443
179.	ζητήματα	0.0002057494	1435
180.	κύπρο	0.0002057494	1435
181.	ισραήλ	0.00020546264	1433
182.	υπουργείου	0.00020488912	1429
183.	εκπρόσωπος	0.0002043156	1425
184.	δημοκρατίας	0.00020302519	1416
185.	ελληνικό	0.00020302519	1416
186.	δηλώσεις	0.00020273843	1414

187.	παγκόσμια	0.00020216491	1410
188.	περιοχές	0.00020073113	1400
189.	ασφάλεια	0.00019843705	1384
190.	τράπεζες	0.00019815029	1382
191.	αλλαγή	0.00019714664	1375
192.	κυριάκος	0.00019700326	1374
193.	μακρόν	0.00019700326	1374
194.	πρωθυπουργό	0.0001959996	1367
195.	αιγαίο	0.00019470918	1358
196.	βρετανία	0.00019413567	1354
197.	φυσικά	0.00019313201	1347
198.	τύπου	0.00019284525	1345
199.	τράπεζα	0.00019241511	1342
200.	προκλήσεις	0.00019112471	1333
201.	ρωσία	0.00019098133	1332
202.	κύπρου	0.00019083795	1331
203.	αλληλεγγύη	0.00019012105	1326
204.	πολιτικό	0.00018797036	1311
205.	εργαζομένων	0.00018782698	1310
206.	συμμετοχή	0.00018754022	1308
207.	κυρώσεις	0.00018711008	1305
208.	μονάδες	0.00018711008	1305
209.	πακέτο	0.00018667994	1302
210.	brexit	0.00018653656	1301
211.	δεδομένα	0.00018639318	1300
212.	τουρκικής	0.00018581966	1296

213.	γερμανική	0.00018510276	1291
214.	δανείων	0.00018409912	1284
215.	ανάκαμψη	0.00018395574	1283
216.	κανόνες	0.00018295208	1276
217.	κατεύθυνση	0.00018180504	1268
218.	ανακοίνωσε	0.00018094477	1262
219.	ποσό	0.00018080139	1261
220.	αναφέρει	0.00017893745	1248
221.	προβλέπει	0.00017879407	1247
222.	ζωή	0.00017850731	1245
223.	εταιρεία	0.00017779043	1240
224.	πόσο	0.00017678677	1233
225.	ελληνικά	0.00017635663	1230
226.	έρευνα	0.00017520958	1222
227.	επίπεδα	0.00017520958	1222
228.	ευρωζώνη	0.00017506622	1221
229.	δημόσια	0.00017492284	1220
230.	συμφέροντα	0.0001744927	1217
231.	χρήματα	0.00017434932	1216
232.	αλληλεγγύης	0.0001730589	1207
233.	εθνικής	0.00017277214	1205
234.	δυνάμεων	0.00017262876	1204
235.	πολιτικών	0.00017262876	1204
236.	μισέλ	0.00017148173	1196
237.	εκατομμύρια	0.00016976117	1184
238.	ένωση	0.0001696178	1183

239.	υγεία	0.00016904427	1179
240.	υπηρεσίες	0.0001689009	1178
241.	αγκυρας	0.00016847077	1175
242.	δικαστήριο	0.00016832739	1174
243.	κίνδυνο	0.00016804063	1172
244.	σημείωσε	0.00016746711	1168
245.	χώρο	0.00016718035	1166
246.	εθνικό	0.00016703697	1165
247.	συνόρων	0.00016689359	1164
248.	εθνική	0.0001647429	1149
249.	πρόσφυγες	0.00016459952	1148
250.	πρωτοβουλία	0.00016287896	1136
251.	ανακοίνωση	0.00016273558	1135
252.	συστήματος	0.00016244882	1133
253.	πραγματικότητα	0.00016216208	1131
254.	ελληνικών	0.0001620187	1130
255.	γαλλίας	0.00016173194	1128
256.	προϋπολογισμό	0.00016173194	1128
257.	κρούσματα	0.00016158856	1127
258.	κοινό	0.00016144518	1126
259.	πόρων	0.00016115842	1124
260.	κοινωνία	0.00016001138	1116
261.	οικονομικό	0.00016001138	1116
262.	προγράμματα	0.000159868	1115
263.	τραπέζι	0.00015972462	1114
264.	σύνολο	0.00015958124	1113

265.	λειτουργία	0.00015929448	1111
266.	συνέπειες	0.00015929448	1111
267.	ιστορία	0.00015886435	1108
268.	σημείο	0.00015886435	1108
269.	σχέδια	0.00015886435	1108

Περισσότερες λεπτομέρειες για τα κείμενα βάσει του Populismus:

Νικίσιανης Ν., Σιώμος Θ., Σταυρακάκης Γ., Δημητρούλια Τ., (2016) **«Λαϊκισμός εναντίον αντι-λαϊκισμού στον Ελληνικό Τύπο»**, 2014-5” Σύγχρονα Θέματα, 132-3, Αθήνα, σελ. 52-70. [\(Το κείμενο εδώ\)](#)

Σε αυτό το κείμενο διερευνάται η δημόσια συζήτηση περί λαϊκισμού στον ελληνικό Τύπο. Μεθοδολογικά συνδυάζονται τα ευρήματα της ποιοτικής διερεύνησης της Θεωρίας του Λόγου με αυτά της ποσοτικής λεξικομετρικής ανάλυσης προκειμένου να καταταχθούν οι ελληνικές εφημερίδες με βάση τη στάση τους έναντι του λαϊκισμού.

Nikisianis N., Siomos T, Stavrakakis Y., Dimitroulia T., Markou G. **(2018)** “*Populism Versus Anti-populism in the Greek Press: Post-Structuralist Discourse Theory Meets Corpus Linguistics Discourse*” in edited by Marttila, Tomas volume “*Culture and Organization Inquiries into Relational Structures of Power*”, (pp, 267-295). London: Palgrave Macmillan, doi: 10.1007/978-3-319-94123-3. [\(Το κείμενο εδώ\)](#)

Σε αυτό το άρθρο η έρευνα για την αντιπαράθεση μεταξύ λαϊκισμού και αντιλαϊκισμού στον ελληνικό Τύπο παρουσιάζεται διευρυμένη και εμπλουτισμένη με νέο πραγματολογικό υλικό ως ένα παράδειγμα μεθοδολογικής σύγκλισης της ποιοτικής και της ποσοτικής ανάλυσης λόγου.

Βιβλιογραφία

Caiani, Manuela & della Porta, Donatella (2011), ‘The Elitist Populism of the Extreme Right: A Frame Analysis of Extreme Right-wing Discourses in Italy and Germany’, *Acta Politica*, 46(2), σελ. 180–202

Glasze, Georg (2007) ‘The Discursive Constitution of a World-Spanning Region and the Role of Empty Signifiers: The Case of Francophonía’, *Geopolitics*, 12, σελ. 656-679

Howarth, David & Yannis Stavrakakis (2000) 'Introducing Discourse Theory and Political Analysis', στο Howarth, David, Norval, Aletta & Stavrakakis, Yannis (επιμ.) *Discourse Theory and Political Analysis: Identities, Hegemonies and Social Change*. Manchester & New York: Manchester University Press – St Martin's Press, σελ. 1-23.

Laclau, Ernesto (1983) *Πολιτική και ιδεολογία στη μαρξιστική θεωρία: Καπιταλισμός, λαϊκισμός, φασισμός, Θεσσαλονίκη: Σύγχρονα Θέματα*.

Laclau, Ernesto (2005a) *On Populist Reason*, Λονδίνο: Verso.

Laclau, Ernesto (2005b) 'Populism: What's in a Name?', στο Francisco Panizza (επιμ.) *Populism and the Mirror of Democracy*, Λονδίνο: Verso, σελ. 32-49.

Laclau, Ernesto & Mouffe, Chantal (1985) *Hegemony and Socialist Strategy*, Λονδίνο: Verso.

Rooduijn, Matthijs & Pauwels, Teun (2011) 'Measuring Populism: Comparing Two Methods of Content Analysis', *West European Politics*, 34(6), σελ. 1272-1283.

Sinclair, Stéfan and Rockwell Geoffrey. "Text Analysis and Visualization: Making Meaning Count." In *A New Companion to Digital Humanities*, edited by Susan Schreibman, Ray Siemens, and John Unsworth. Oxford: Blackwell, 2015: 274–290

Stavrakakis, Yannis (2004) 'Antinomies of Formalism: Laclau's Theory of Populism and the Lessons from Religious Populism in Greece', *Journal of Political Ideologies*, 9(3), σελ. 253-267. Townshend 2003, 2004

Townshend, Jules (2003) 'Discourse theory and political analysis: a new paradigm from the Essex School?', *British Journal of Politics and International Relations*, 5(1), σελ. 129-142.

Tognini-Bonelli, Elena. *Corpus linguistics at work*. Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins, 2001.

Townshend, Jules (2004) 'Laclau and Mouffe's Hegemonic Project: The Story So Far', *Political Studies*, 52(2), σελ. 269-288.